

jo navnlig af Hensyn til Kirkesangen og den Sammenhæng, der er mellem Kirke og Skole; men saaledes som vore kirkelige Forhold nu staa, og som Grundlovens Forhold dertil er, forekommer det mig, at det er urigtigt, at et saadant Hensyn skal have saa stor Betydning med Hensyn til, hvem der kan faae de bedre Skolelærerembeder. Der kan være en Mand, der synger meget godt, men er en daarlig Lærer, og en meget dygtig Mand, som ikke forstaar sig paa Sang, og dog hører til Skoleundervisningens værdifulde Kræfter; hvorfor skal da dette en Lærer egentlig uvekkommende Hensyn endnu alligevel have saa stor Indflydelse? Der- som Meningen er den, at man ogsaa vil have det musikalske Moment ind i Undervisningen, saa er dette Noget, jeg ikke kan Andet end billige; men naar man f. Ex. i Latinskoler har Lærelærere i Sang, saa maatte man ogsaa kunne have noget Lignende, have en Substitut med Hensyn til Sangundervisningen i Landsbykolerne. Det vil vel nok være muligt at skaffe Saadanne. Dernæst tror jeg at have saa megen Forstand paa Musik, at jeg kan sige, at den Mand, som har tg. i Musikundervisning, efter al Sandsynlighed ikke vil være nogen stor Befordrer af Musikundervisningen. Jeg vilde derfor virkelig ønske, at dette Hensyn til Sang maatte blive borttaget for alle Lærere undtagen for dem, som ville være Undervisere i Sang. Men det er, som sagt, blot fordi det har forbauset mig at høre, hvoreledes Tilstanden er, at jeg har tilladt mig at udtale dette Par Ord. Der er endnu et Punkt, jeg vil omtale, og det var egentlig dette, som nærmest gjorde, at jeg begjærede Ordet. Det er angaaende de Midler, som ere begjærte til en statistisk Bearbejdelse af vort Land, hvilket Forslag er støttet af et Flertal i Udvalget. Jeg kan neppe tænke mig Noget, som mere kunde tiltrække dem, der nu paa Højskolerne have lært at læse, saa at de kunne forstaa en Bog og en Beskrivelse af deres eget Land, end det at faae en kort Udvikling af, hvoreledes de Tilstande, der ere tilstede, ere komne frem. Det forekommer mig ikke, at man kan have noget bedre Folkeoplysningsmiddel end netop dette. Men naar dette er Tilfældet, og naar man lever i et Land, hvor Alle, efterhaanden som de naae en vis Modenhed i Alder, have Ret til at deltage i at vælge Repræsentationen, saa forekommer det mig ogsaa at være i højeste Grad vigtigt for Staten selv, at den søger for, at saa Mange som muligt af dem, som skulle være Vælgere til Rigsdagen, komme til at vide Besked om deres Lands Forhold. Jeg hører, at de to sædvanlige ærede Ordførere have truffet deres værdifulde Bistand bort derfra. Det er mig ikke ganske bekendt, af hvilke Grunde dette er sket, men jeg har jo kunnet tænke mig, at det kunde ligge i, at den Personlighed, der kom til at bearbejde Materialet, muligvis vilde give Fremstillingen et vist Ansøg. Men det forekommer mig, at Rigsdagen har et overordentlig godt Middel

til at forebygge ethvert Misbrug i saa Henseende, nemlig det, at man negter Summen næste Aar, dersom man finder, at der indsniger sig noget Saadant. Jeg kan altsaa ikke se, at der er mindste Betænkkelighed fra den Side. Smidlertid kunde der jo ogsaa være andre Grunde dertil, som ere mig ubekendte; men jeg vil dog tillade mig for mit Vekommende at støtte det nævnte Forslag. Det ærede Medlem for Rjøbenhavns 8de Valgkreds (Navn) fremkom her med sit Vidnesbyrd om en Videnskabsmand, med Hensyn til hvem der paa Konto 7. a. paa Universitetets Udgiftsside er forlangt et Tillæg. Det har været mig kjært at høre de ærelste Omstændigheder, som bleve oplyste af det ærede Medlem, og navnlig den Anerkjendelse, som denne unge Videnskabsmand har vundet ogsaa udenfor vort Fædreland. Det har altid været min Mening, efter at Danmark er blevet saa lille, som det nu er, vilde det altid være smukt og godt, om det kunde vise Verden, at der var et Folk, som i enhver Henseende, baade i moralsk og videnskabelig Henseende, kunde maale sig med Folk, som man maatte kunne vente Mere af, fordi de vare større og talrigere. Men jeg vil tillade mig at gjøre opmærksom paa, at jeg aldeles ikke kan antage, at Udvalget skulde have foreslaaet at negte denne Bevilling af Hensyn til denne Mand's Beskaffenhed. Jeg antager, at det er gaaet iaar, som det er gaaet isjor, at man ikke har ønsket, at denne Post skulde være altfor bunden, men at der skulde være en løs Del af Bevillingen, som stod frit hvert Aar, for at der, naar der fremtraadte en eller anden ung Videnskabsmand, som kunde trænge til at prøve sine Kræfter, men behøvede Understøttelse dertil, da kunde være Midler for Ministeren at anvende derpaa. Dette, antager jeg, er Grunden. Jeg vil dog tillade mig at gjøre det ærede Medlem for Rjøbenhavns 8de Valgkreds (Navn) opmærksom paa, at det ikke er noget Ukjendt her, at, naar en Videnskabsmand i en længere Mærække har udmærket sig i sit Fag i den Grad, at han ogsaa udenfor vort Land har tildraget sig Opmærksomhed og er bleven udmærket af Mænd, som staa vort Samfund højt, og fra Samfund, som ere rent videnskabelige, Rigsdagen da i Forbindelse med Ministeren har taget Initiativet til at give en saadan Mand en Hædergave, men det har været paa en anden Post i Budgettet. Det forekommer mig, at hvis den ærede Rigsdagsmand tror, at der kunde være Anledning til at gjøre Noget i den Henseende, vil det jo altid staa i hans Magt at henlede Ministerens og Finantsudvalgets Opmærksomhed derpaa, og dette kan da maaste føre til det Samme for denne Videnskabsmand's Vekommende, som det har ført til for Andres. Naar den ærede Rigsdagsmand vil gjenneise den Konto VI., som er opført under Kultusministeriets almindelige Del, der gaar forud for de separate Fonds, vil han finde Exempler af denne Art. Dette vil jeg tillade mig at henvende